

et Princip, der ikke skulde komme ind i Lovgivningen, men i vor frivillige Understøttelse. Thi den tvungne Understøttelse bliver dog altid tvungen, og de Haver der skulle tilveiebringes ved Tvang paa denne Maade, er dog egentlig ikke dem, vort Hjerte slaer for. Det er ganske andre Haver, som opkomme ved, at hvor et Menneske er født, kjendt og effket, og naar det gaaer tilbage for ham og han kommer i tunge Aar og har Trang dertil, at da Menneskehjertes med Bevillie kommer ham i Møde og forstrække ham med den fornødne Jord til en Have. Hvad endelig § 4 angaaer, er der gjort det Forslag, at der efter uvillige Mænd skal indskydes: af en anden Commune. Det er blevet bemærket, at disse Ord vare overflødige, fordi enhver Dyrighed vilde have den Conduite ikke at tage nogen Anden end dem, som han vidste vare uvillige Mænd. Men jeg maa dertil tillade mig at bemærke, at det er min fulde Overbeviisning, at man skal ikke let ansee nogen saadan Bestemmelse for overflødig; derfor have vi Loven, at vi skulle vide hvad Dyrigheden er forpligtet til, og hvad ikke, og vi skulle ikke troste os ved den Tanke, at i 99 Tilfælde kommer der ingen personlig Interesse med i Spillet, og derved berøve os Leiligheden til at værne om det hundrede Tilfælde, der kunde være det, hvor en Dyrighed kunde finde for godt, at tage Mænd blandt dem, der ikke vare udenfor Sagen.

S. P. Hansen: Jeg skal kun reise mig, for at gjøre een Bemærkning, i Anledning af hvad den sidste ærede Taler yttrede, med Hensyn til, at denne provisoriske Lov i lang Tid har været i Anvendelse. Jeg tror, det er meget betænkeligt at støtte provisoriske Love til en saadan Betragtning. Man maa vel lægge Mærke til, at det undertiden kan hændes, at Regjeringen, naar store Bevægelser gaae igjennem Folket, naar Folkemassen er i Bevægelse, da har taget sin Tilflugt til at tilfredsstille den ved saadanne provisoriske Love, og jeg mener da, at naar rolige Forhold siden vende tilbage, maa der være en Opfordring for Folkets Udvalgte til at tage disse Love, der maa skee skyld en oprørt og ophidset Stemning i Folket deres Tilværelse, at det da maa være Folkets Udvalgtes Pligt, at paatage sig

den vigtige Opgave, at tage saadanne Love under nøie Overveielse. Jeg anfører dette som en almindelig Bemærkning, og ikke med specielt Hensyn til det foreliggende Lovudkast. Der kan vist Ingen mere end jeg erkjende, at det er Pligt for Samfundet at antage sig de Fattiges Forsørgelse; men paa den anden Side troer jeg ogsaa, at man, ved at erkjende dette for Statens Forpligtelse, maa vel vogte sig for, altfor meget at lade sig henrive af sine Følelser for den trængende og lidende Menneskehed. Den ærede Landsthingsmand for 2den Valgkreds (Thalbitzer) sagde, at det var et Princip, at Staten skulde forhindre dens Borgere fra at blive fattige, og det er vistnok et meget smukt Princip; men jeg tror ikke, at Staten har det i sin Magt at opnaae dette. Man kan gaae et Skridt videre, og sige, at det ogsaa er et Diemed, et Princip for Staten, at drage Omsorg for, at dens Borgere ikke alene ikke skulle blive fattige, men ogsaa befinde sig vel. Jeg tror virkelig, at vil Staten sætte sig mange saadanne Opgaver, bliver let Staten selv fattig, og derved tillige dens Borgere fattige. Lader os huske vel paa, at Almeenvellet, det er Alles, det er alle de Enkeltes Vel, at Enhver skal see sig beskyrmet og beskyttet i sin Eiendom, og at, naar vi tage fra den Ene mere end hvad den almindelige Trang fordrer, for at give det til den Anden, vil der være den største Fare for at røkke Almeenvellet. Jeg har ikke kunnet tilbageholde at gjøre disse Bemærkninger med Hensyn til den foreliggende provisoriske Lov, og jeg maa, efter hvad den ærede Ordfører har bemærket med Hensyn til §§ 1—2, ogsaa finde, at disse Paragrapher virkelig, som det forekommer mig, lide af saadanne Ufuldkommenheder og saadan Uklarhed, at jeg finder, at det Endringsforslag, som er stillet paa Afstemningslisten under Nr. 2, er langt at foretrække det ogsaa med den Deling, der er foreslaet af den ærede Forslagsstiller, idet jeg tror at kunne stemme for Forslaget ogsaa naar den Pasfus gaaer ud, saaledes som af ham er bleven bemærket. Jeg vil saaledes tillade mig at understøtte det under Nr. 2 paa Afstemningslisten anførte Forslag.

Orsted: Jeg skal aldeles ikke gaae ind